

A, dit auris tua. Sunt autem qui metaphoram hanc ab illis sumptam esse putant animantibus, quæ ad quemuis sonitum, vt liquidiùs audiant, aures inclinant. Basilius verò ita sentit hoc loco: τὸ δὲ κλίνον κνεί τὸ ὄσος, ἢ μεταφορᾶς τὴν θηκὴν ἀρρῶσσι τινὸς ἐν ἀδυναμίᾳ γυγνόντι, ἢ δὲ ἀμύνει πάλιν, καὶ τὸν ἰατρὸν προσκλίνου ἢ ἑσώματι τὸ ἀκρόν ἀναγκάζοντι. Simplicius est, vt inde sumptam intelligamus, quòd preces eorum, quibus bene volumus, auribus attentis percipimus: eorum verò, quos audire dedignamur, auertis auribus contemnimus. vnde fit, vt indicium beneuolentiæ sit, si pauperis preces attentis auribus diues, vel subditi sui princeps quispiam exaudiat.

Quòd autem confessim initio Psalmi hanc Domini beneuolentiam ambit, vt orationem suam inclinatis auribus benignus exaudiat, documento nobis esse debet, quàm sit nobis ista Domini clementia cum primis necessaria. Nisi enim illa sit, frustrâ instituetur qualiscunque oratio. Iudæis dixit Dominus, quibus malè propitius erat: Cùm multiplicaueritis orationem uestram, non audiam. Hac verò impetrata, quid tandem erit, in modò æquum ac necessarium, quod fiducia orandi obtineri à Deo nequeat? Non est igitur præter rationem, quòd hanc Propheta, & initio orationis, ante quam aliud quicquam petat, & infra vers. 7. post petitorum quorundam recensionem, tam diligenter ambit. Itaque sicuti summæ gratiæ loco reputandum nobis est, quòd aures Patris nostri cælestis ad orationes nostras, si illæ fideliter & in veritate fiant, sunt attentæ: ita certè summo nobis studio conandum est, ne quæ illas vel improbitate vitæ, vel cordis perfidia auersas reddamus. Præsens hoc seculum abundè testatur, vt necesse non sit ad priorum seculorum historias respicere, quàm non sit vllus rerum meliorum sperandus successus, aures suas Deo à precibus nostris auertente.

Esai. 1.

B Quoniam afflictus & pauper sum ego.] Sæpenuerò hæc duo coniungit Propheta עָבִיר אָבִיר. Afflictum significat עָבִיר, egenum verò & inopem אָבִיר. Afflictum esse, est rebus molestis & aduersis, quæ summo opere deprecari, affici. Egenum verò esse, est rebus necessarijs destitui. Et quoniã, qui huiusmodi sunt, quæ necessaria sibi putant, perpetuò desiderant: factum est, vt egeni אָבִיר. hoc est desiderantes vocentur: à verbo אָבָה quod est, concupiuit, desiderauit. Ita hæc duo, afflictum & egenum esse, plerunque cohærent. Quòd autem hanc particulam Propheta præmissæ petitioni rationis vice subiicit, trium nos admonet. 1. Quòd sensus afflictionis & egestatis animum afflictum & egenum ad hoc impellat, vt ad clementiam aurium Dei confugiat. De pijs animis loquor. Alioqui in reliquis diuersum apparet. Ita comparati namque sunt afflictus & miser, vt nihil obnixius expetant, quàm vt aures dentur, quibus miseriam suam conquerantur & exponant, nec re aliqua magis turbentur ac deiciantur, quàm si illæ negentur. 2. Quòd nec regnum nec singulare illud prophetias ac donum, talem reddant hominè in hac vita, qui nullis sit afflictionibus & miserijs obnoxius. Solemùr miserias & ærumnas nostras talium virorum exemplis: nec reputemus insolens, si in nobis accidat, quòd hinc de se vir tantus, rex & propheta in conspectu Dei queritur: qui tametsi rex esset, nec terrenarum rerum penuria laboraret, multis tamen quæ desiderabat, destitui se in afflictionibus sensit. Nec putemus hoc sine singulari dispositione fieri, vt etiam reges ac prophætæ sentire cogantur, esse se afflictos & egenos, quatenus de donis singularibus haud insolescant ac dicant: Quis est Deus? sed humiliati, ad diuinam gratiam & prouidentiam perpetuò confugiant. 3. Quòd non dicit, Quoniam iustus sum ac dignus ad cuius preces aures inclinet: sed, Quoniam afflictus & egenus sum ego. Afflictionem ergo & egestatem suam Deo obicit, significans harum illum intuitu ad misericordiam & clementiam permoueri. Quamuis per iniuriam ab inimicis affligeretur, vt haud immeritò dixisset: Quoniam innocens sum, & iniuste affligor: maluit tamen simpliciter afflictionem & egestatem suam causæ loco adducere, ob quam speret se clementer à Deo exauditum iri. Quod perinde est, ac si subditus quisquam miserè afflictus, opem principis sui, ac primùm clementiam illius ambiturus, hoc petitioni suæ præmittat, vt dicat se esse afflictum & egenum, ein angefochtenen armen Mann. Certè ista afflictionis & egestatis obiectio, haud parum ad id potest, vt clementis principis aures attente reddantur.

OBS. 2. Vers. 1.

Admonemur ergo hoc loco, quid de Deo patre nostro sentire, & quanam potissimùm ratione petitiones nostras auribus illius insinuare debeamus, ne dicamus cum Pharisæo: Gratias ago tibi Domine, quòd non sum sicut cæteri, &c. sed cum publicano, humili animo miseriam nostram prætextentes, gratiam & clementiam illius ambiamus: & cum Propheta hoc nostro, ac sapientissimo rege, afflictos & egenos nos esse queramus.

Luc. 18.

Custodi animam meam.] Hoc est, vitam meam. Ergo vitæ suæ timuit Propheta. Quid alioqui opus erat pro illius orare custodia? Ita & infra queritur de superbis, quod aduersus animam suam insurrexerint. Quid hinc videmus aliud, quàm etiam in sanctis mortis metum habere locum? Quin & in Christo tale quid declaratum est, cùm diceret: Tristis est anima mea vsque ad mortem. Et: Pater, si fieri potest, transeat à me calix iste. Et: Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma. Proinde cauendum est, ne quem propter mortis horrorem condemnemus, nisi & sanctos Prophetas, & Christum ipsum filium Dei condemnare velimus.

OBS. 3. Vers. 2.

Deinde simul notandum est, quid in mortis metu fecerit Propheta, & quomodo se gesserit. Quod ad hanc & consimiles Psalmos attinet, videmus illum vitam suam diuinæ commendasse custodiæ, orasseq; vt conseruaretur. Tam scilicet abest, vt diuinam hoc nomine timuerit indignationem, quòd mortis metu afficeretur, vt etiam pro vitæ suæ custodia, absq; vlla hæsitacione Deum ipsum implorauerit: sicut & Seruatorem Christum ipsum fecisse, citata iam illius verba conuincunt. Si verò historias inspiciamus, ille nobis non hoc solùm commemorabunt, quòd vitæ suæ timuerit, & quòd pro illius custodia opem Dei implorauerit, sed & quòd sibi fuga quoque sæpenuerò

Luc. 22. Math. 26. Marc. 14.

Et 3 consulue